

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/15/2018
Identifikačné číslo spisu:	6213202922
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6213202922.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. Y., bytom J., V., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o zaplatenie 1.700.000,- €, vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 8 C 292/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. marca 2017 sp. zn. 16 Co 14/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovanej nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 29. marca 2017 sp. zn. 16 Co 14/2017 potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 5. októbra 2016 č. k. 8 C 292/2013-66, ktorým podanie žalobcu zo dňa 27. marca 2013 odmietol; odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

4. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej

hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

5. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby aj podané dovolanie bolo spísané advokátom.

6. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

7. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalobcu vyplýva, že dovolateľ nemá právnické vzdelanie a nejde o žiadny z prípadov, na ktorý sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovoláním napadnuté rozhodnutie obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o náležitostiach dovolania a potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP).

8. Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 429 ods. 1 CSP a nie je splnená ani podmienka ustanovenia § 429 ods. 2 písm. a/ CSP, hoci bol o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom riadne poučený, najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

9. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania síce najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP, s tým, že o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP by mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v dovolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

11. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

12. Dovolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.